

BCG Vaccine

For babies and children at risk
of catching Tuberculosis (TB)

HE PĀTAI AUAU MŌ TE RONGOĀ ĀRAIMATE BCG

Māraurau rongoā āraimate BCG

He aha te take ko te rima tau te tepenga?

Ko ngā tamariki anake kāore anō kia rima tau e māraurau ana mō te rongoā āraimate BCG i Aotearoa. He pēnei nā te mea e noho mōrea ana rātou ki ngā taumahatanga nui i te Mate Kohi (TB), ā, he tino whaitake tēnei rongoā āraimate mō ngā tamariki kāore anō kia eke ki te rima tau.

Ka taea te tono tūmataiti mō te rongoā āraimate?

I Aotearoa nei, kāore e taea te tono tūmataiti mō te rongoā āraimate Kohi (TB). E wātea ana anake tēnei rongoā āraimate mā ngā ratonga horahora hauora tūmatanui.

Ka hararei mātou ki tētahi motu e kitea whānuitia te Mate Kohi (TB), ā, kāore e hipa te toru marama i reira. Ka āhei au te whakarite i te rongoā āraimate mā taku tamaiti?

Kāore e māraurau ana tō tamaiti mēnā iti iho i te toru marama te noho ki taua motu (engari ka māraurau tonu pea mō ētahi atu take). I tō noho ki tāwāhi me kua o tamariki kāore anō kia rima tau e whakapā atu ki ngā tāngata māuiui, e maremare ana, e pāngia ana rānei e te kirikā.

Te whakaritenga rongoā āraimate BCG

He koreutu?

Kāore he utu mō te rongoā āraimate me te whakaritenga whare haumanu mā te tamaiti e māraurau ana i te rohe o Tāmaki. Kāore hoki he

utu mēnā e hiahiatia ana te whakamātautau kiri Mantoux.

He aha te wā pai kia whiwhi taku pēpi ki te rongoā āraimate BCG?

Ko te wā pai mō tō pēpi kia whiwhi ki te rongoā āraimate ko te whānautanga mai tae atu ki te pakeke ono marama. E māraurau ana ia kia whiwhi ki te rongoā āraimate tae atu ki te rima tau.

Mēnā he pakeke ake tō pēpi i te ono marama me whakamātautauhia ki te whakamātautau kiri Mantoux kia kite mēnā kua pāngia kētia e te TB. Kāore he utu engari me whakarite koe i tēnei whakamātautau mā tō tamaiti i roto i te 72 hāora (ngā rā e toru) i mua i te whiwhinga ki te rongoā āraimate BCG.

Ko hea ngā wāhi e tū ai ngā whare haumanu BCG

I tēnei wā e tū ana ngā whare haumanu ki te Mount Wellington Covid Vaccination Centre me te Greenlane clinical centre. Ko te tūmanako ka tāpiri atu mātou i ētahi atu wāhi ākuanei ina piki te rahi o te tīma rongoā āraimate. Me haere mai noa ki te whare haumanu mēnā kua whakaritea e koe te wā whakarite.

He aha te take kāore i te whakahaeretia ngā whare haumanu ki ngā whare rata/wāhi i tū ai i mua?

Ko te tuku rongoā āraimate i runga i te ara haumarua e pā ana ki te KOWHEORI-19 he mea matua ki a mātou. Kia whakatutuki i tēnei me whai mātou i te wāhi nui rawa e taea ai ngā

tamariki me ō rātou kaitiaki kia noho wehe ā-hapori i ētahi atu i roto i te whare haumanu.

E noho tahi ana mātou ki ngā whare haumanu rongoā āraimate KOWHEORI-19 kia āhei ai mātou te tuku rongoā āraimate ki ngā tamariki i te wā o te putanga mai o te KOWHEORI-19.

Kotahi taku tamaiti kāore anō kia ono marama, ā, tētahi kāore anō kia rima tau, ā, e hiahia ana rāua ngātahi ki te rongoā āraimate. Me aha ahau?

Ka whai mātou kia ōrite te wā e whakaritea ai mō tō pēpi kāore anō kia ono marama me tō tamaiti pakeke ake kia whiwhi ki ngā rongoā āraimate i te whakaritenga whare haumanu kotahi. Heoi anō, ko tā mātou whāinga kia whiwhi te pēpi tamariki ake ki te rongoā āraimate BCG i mua i te ekenga ki te ono marama, nā reira ka noho whakaarotau ia.

Ka hiahia pea ngā tamariki neke atu te pakeke i te ono marama ki te whakamātautau kiri i mua i te rongoā āraimate. Nā reira me hāngai te rā rongoā āraimate o te tamaiti pakeke ki te wāteatanga o te whakamātautau kiri i te whare haumanu. Nā reira, tērā pea me hari e koe ō tamariki ki ngā wā whakarite e rua.

Me pēhea au e mōhio mēnā e hiahia ana taku tamaiti ki te whakamātautau kiri Mantoux i mua i te rongoā āraimate BCG?

Ko ētahi tamariki anake neke atu i te ono marama e hiahia ana ki te whakamātautau kiri Mantoux i mua i te rongoā āraimate. Ko te take kia tiro tiro mēnā kua pāngia kētia e te Mate Kohi (TB).

Mēnā neke atu i te ono marama tō tamaiti ka tiro tiro mātou mēnā e hiahia ana ia ki te [whakamātautau kiri Mantoux](#) i te wā ka tuku atu i te wā whakarite.

Kua pāngia taku tamaiti e ētahi āhuetanga/raruru rongoā kē. E pai ana kia whiwhi ia ki te rongoā āraimate BCG?

I te nuinga o te wā ka taea te rongoā āraimate te tuku, engari me whāki atu ki te nēhi ētahi āhuetanga tōmua mō tō pēpi me te whaea

whakawhānau i te wā ka tae atu koe ki te whare haumanu.

- Mēnā he moata tō pēpi me kua e iti iho i te 34 wiki o te pakeketanga hapū (te pakeke i te wā o tō hapūtanga) i mua i tā mātou tuku rongoā āraimate ki a rātou.
- Mēnā kua pāngia te whaea whakawhānau o tō tamaiti ki te HIV (i te kai rānei i te rongoā ārai awhikiri i te wā o te hapūtanga, i te whāngai ū rānei) me taihoa pea te rongoā āraimate tae ki te wā kua whakaae te rata tamariki, kua eke rānei tō tamaiti ki tētahi pakeketanga motuhake. Whakapā mai ki a mātou ki te āta kōrerorero mēnā e hāngai ana tēnei ki tō tamaiti
- Mēnā kua pāngia kētia, kei te tiro tirohia rānei mō te mate pērā i te mate pukupuku, te HIV, te mate tākihi, te mate huka, [te whakakotahitanga o ngā awhikiri pahara](#) ētahi atu āhuetanga rānei e whakaruha ai i te pūnaha awhikiri, kāore pea e taea e mātou te tuku rongoā āraimate ki a ia.

Ka tiro tiro ā mātou nēhi i tō tamaiti me te hītori rata ā-whānau i te whare haumanu, ā, ka whakamōhio atu ki a koe mēnā ka taea e tō tamaiti te whiwhi te rongoā āraimate, kāore rānei.

Mēnā he āwangawanga āu, waea atu ki te ratonga BCG i mua i tō wā whakarite i runga i te 0800 367 224.

Ko ngā wā tatari onāiane mō te wā whakarite BCG

Tērā he rārangi tatari?

Kua āta whakarau te MATE KOWHEORI-19 i te hōtaka rongoā āraimate BCS, ā, nā reira he rārangi tātari tā mātau i tēnei wā. Ināiane e whakatōmua ana mātou i ngā pēpi me ngā tamariki e whai ake nei mō te rongoā āraimate:

- te hunga i raro i te ono marama, nā te mea ka noho mōrea rātou ki te mate

immunise

their best protection

taumaha mēnā ka pāngia e te Mate Kohi (TB)

- te hunga kua roa e noho ana ki te rārangi tatari
- te hunga e tata ana ki te rima tau, ā, ākuanei kāore e māraurau ai mō te rongoā āraimate

Mēnā kua tonu koe mō te rongoā āraimate BCG ehara i te mea me tuku anō i tō tonu. Ka whakapā atu mātou ina wātea ana ngā wā whakarite.

Nō nā tata nei kua tuwhera anō ngā whare haumanu rongoā āraimate BCG, ā, kei te whakapau kaha mātau kia whakawhiwhia te tokomaha o ngā kōhungahunga me ngā tamariki ka taea ki te rongoā āraimate.

Kua tatari mātau mō te kotahi tau nuku atu kia whai i tētahi whakaritenga - he aha i kore ai i whakapā mai tētahi ki a mātau, ā, me pēhea mātau?

Ka whakapāha mātou ki a koe mō te kore whakapā atu ki a koe i te wā e tatari ana koe. Kua tino raruraru ā mātou whakahaere e te KOWHEORI-19, engari kua whakatuwhera anō mātou i ō mātou whare haumanu nō nā tata nei.

Kua whai kaimahi hou mātau ināiane, kei te whakapaipai haere i ā mātau pūnaha hei āwhina i ngā mahi whiwhi rongoā āraimate ki te tokomaha o ngā pēpi me ngā tamariki, hei whakapai hoki i ngā huarahi whakamōhio i a koe.

Ka whakapā atu mātou ā te wā kua rite he wā whakarite mā tō tamaiti. Kāore he aha hei mahi māu i tēnei wā. Tēnā koe mō tō manawanui i a mātou e tiro tiro ana i tā mātou rārangi tatari.

He aha te take kua whiwhi kē ētahi tamariki i te rongoā āraimate, ā, e tatari tonu ana mātou?

I tēnei wā e tiro tiro ana mātou i tā mātou rārangi ingoa kia whakatōmua i te hunga kāore anō kia 6 marama (ā, nā reira he nui ake te mōrea nui). Kua whakawhānui mātou i tā mātou tira, ā, ka taea e mātou te whakatū ētahi atu whare haumanu ki te tautoko i te whakaritenga tōkeke mō te rārangi tatari. E whakaarohia ana i muri i tā

mātou whakamahere ko te wā kia tukuna e mātou ngā rongoā āraimate ki te hunga i runga i te rārangi tatari kāore e hipa i te Noema 2022, ā, he tokomaha ka whiwhi ki te rongoā āraimate i mua.

E haere ana mātou ki tāwāhi - ka noho whakatōmua rānei mātou kia whiwhi ki te wā whakarite?

Kāore e taea te whakarite te hunga e haere ana ki tāwāhi kia noho whakatōmua. E whakapau kaha ana mātou kia tere oti te whakarite wā mā te hunga i runga i te rārangi tatari kua tuku i ngā tonu e hāngai ana ki ō mātou whakatōmuatanga (tirohia i runga ake).

Neke atu i te rima tau taku tamaiti ināiane, engari kāore anō kia rima tau i te wā i tonu mātou mō te rongoā āraimate. Ka taea e taku tamaiti te whiwhi te rongoā āraimate BCG?

He iti rawa te mōrea ka pāngia tō tamaiti e te Mate Kohi (TB), nā reira kāore i te māraurau mō te rongoā āraimate ināiane. E whakapāha ana mātou kāore e taea e tō tamaiti te whiwhi te rongoā āraimate nā ngā raruraru i puta mai i te KOWHEORI-19.

Te taenga ki te wā whakarite mō te rongoā āraimate

Ka taea e te nēhi te tuku ngā tuku awhikiri ono wiki i taua wā tonu?

Ka taea e mātou te tuku ko ngā rongoā āraimate BCG mō te Mate Kohi (TB) anake.

Ka taea te tuku ngā tuku awhikiri mā te whakaritenga ki tō ake rata ā-whānau. Kōrero ki a ia kia ako mō ngā tūmomo rongoā āraimate e hiahiatia ana e tō tamaiti.

Kua whiwhi taku tamaiti ki tētahi atu rongoā āraimate. Ka taea e rātou te whai te rongoā āraimate?

Kāore e taea te tuku te rongoā āraimate ki tō tamaiti mēnā kua whiwhi ia i te rongoā āraimate koiora (hei tauira, MMR, koroputa heihei/Varicella,

immunise

their best protection

ngā Rongoā Āraimate Piwa Kōwhai rānei) i ngā wiki e whā i mua.

Me whakarite i te wā whakarite BCG kia kaua e iti iho i te whā wiki i muri i te whiwhinga ki ngā rongoā āraimate koirora. Engari, ko te rongoā āraimate rotavirus e taea ana te whiwhi i ngā wā katoa.

Ka taea te tuku te rongoā āraimate ki taku tamaiti mēnā kei te māuiui ia?

Mēnā kei te māuiui koe, tō pēpi rānei i te rā i whakaritea mō te BCG me whakarite he wā anō. Tēnā, e noho ki te kāinga mēnā kua pāngia koe, tō tamaiti rānei e ngā tohumate KOWHEORI-19, kua tōruna rānei koe mō te KOWHEORI-19, e noho taratahi ana koutou hei hunga whakapā kāinga rānei.

Whakapā wawe atu ki te whare haumanu BCG ina taea ana i te rā ki 0800 367 224. E wātea ana tēnei mai i te 8am – 4.30pm Rāhina ki te Rāmere.

Kua pāngia taku tamaiti ki te KOWHEORI-19 inākuanei - ka taea tonu e ia te whiwhi te rongoā āraimate?

Mēnā kua ora ake tō tamaiti i te Kowheori-19 ka taea e ia te whiwhi te rongoā āraimate BCG. Mēnā e noho taratahi ana koe, tō tamaiti rānei nā te KOWHEORI-19 me whakarite he rā anō.

Kua pāngia inākuanei taku tamaiti ki te koroputa heihei, te karawaka rānei. Ka taea tonu te kai te Rongoā Āraimate BCG?

Mēnā kua pāngia tō tamaiti e te koroputa heihei, te karawaka rānei, me tatari koe mō te kotahi marama i mua i te whiwhinga ki te rongoā āraimate BCG.

I muri i te wā whakarite

Ka pāngia rānei taku pēpi ki ngā whakaaweawe kē nā te rongoā āraimate?

- Kāore he urupare wawe mō te nuinga o ngā tamariki ki te rongoā āraimate. Kei waenga i te kotahi ki te ono wiki i muri i te whiwhinga ki te rongoā āraimate ka puta mai he hoipū whero iti ki te wāhi i werohia ai ki te werohanga. Ka mahu tēnei i roto i ētahi wiki noa iho. I muri i te ono tae atu ki te tekau mā rua wiki, ka huri pea te hoipū ki te mamae iti e ero ana. Ki te pēnei uhia taua wāhi ki te tākai whāriki kia taea ai te whakangā (kaua e whakamahi i ngā whakapiri).
- Ka toru marama pea kia mahu te mamae, ā, ka waiho pea i tētahi riwha. E pai ana tēnei.

Ka kōrero te nēhi ki a koe i te wā whakarite mō ngā urupare nui te kitea ki te rongoā āraimate, ā, he aha ngā whakatūpatotanga. He mōhiohio anō e pā ana ki ngā mahi i muri i tō wā whakarite e wātea ana ki [Health Ed](#).

He aha te wā i muri i te whiwhi ki te rongoā āraimate e whakahaumarutia ai ngā tamariki?

Ko te tikanga ia ka whakaputa paturopi tō tamaiti i roto i te wiki kotahi tae atu ki te wiki tuarua o te tukunga atu o te rongoā āraimate.

Ka whakahaumarutia te rongoā āraimate BCG i te whā wiki i muri i te whiwhinga ki te rongoā āraimate BCG. Ko te mahi a te BCG he ārai i te mate taumaha me te mate i te Mate Kohi (TB).

Mēnā ka toro atu tō tamaiti ki tētahi motu e pāngia nuitia ana e te Mate Kohi (TB) i mua i te hipanga o te whā wiki me kaua ia e whakapā atu ki te hunga māuiui, e marama ana, e māuiui ana me te piwa rānei.

He aha te roanga o te whakaaweawe whakahaumarutia a te rongoā āraimate BCG?

Ko te whakaaweawe whakahaumarutia o tēnei rongoā āraimate ka pēnā mō te 10 ki te 15 tau.

immunise

their best protection